

Mandela stuðlar Clinton

Oddagrein

ANDSTYGGILIGT skrivaði ein av okkara lesarum í viðmerking til málið um Clinton forseta og hansara privatliv í blaðnum mikudagin. Og júst henda stuðutan til málið tyktist at vera nógv útbreidd uttan fyri USA og her ikki minst í Europa. Tað eru bert fáir dagar síðani, at vesturtýski kanslarin segði seg vilja spiggja av hesum málinum og varð hetta ein greið tala móti tí øsing, sum serstakliga republikanskir politikarar nú royna at fella forsetan uppá.

MEN eina ta størstu og kanska eisini bestu undirtøku minni fekk Clinton forseti frá suðurafrikanska forsetanum Nelson Mandela, tá hesin seint mikukvöldið føroyska tíð varð til stóra móttøku í Hvítu húsinum. „Tribute to Nelson Mandela“ at átakið, sum amerikanski forsetin hevði skipað fyri, nú Nelson Mandela fyri seinastu ferð vitjar í USA, áðrenn hann fer frá sum forseti í Suðurafrika.

TAÐ heldur margháltliga við hesum hátíðarhaldi, sum varð sent beinleiðis í sjónvarpi, var, at Mandela fekk vent løtuni til at vera til frama fyri vertinum, Clinton sjálvum. Tað mundi vekja áhuga og ans í mongum heimi kring heimin, tá hesin alfaðirligi og vælumtókta svart maðurin, ið gjørdist statsleiðari eftir at hava sitið í fongsl í 27 ár, bráðliga tók orðið og segði: „Eg ætli mær ikki at leggja meg út í innanhýsis amerikonsk viðurskipti, men tað amerikanska fólkíð og heimurin allur eigur at vita, at Suðurafrika og tvey svørtu sum heild meta Clinton forseta sum sin trúgva vin. Mandela brúkti stóran part av røðu sinni til at prisa og takka Clinton forseta og hevðið óbeinleiðis at teimum atfinninginum og tí viðferð, sum forsetin hevur fingið í sambandi við sitt privatliv. Í Suðurafrika loyvir moralurin okkum ikki at stinga ein góðan vin í ryggin segði Mandela viðari.

HANN hevði eisini eini boð við sær frá forsetanum í Zaire, sum lat heilsa og siga, at Clinton var vinurin hjá øllum tí afrikanska heimspartinum. Mandela visti annars á, at Clinton var forsetin hjá teimum fátæku og sjúku og minni mentu. Hann er eisini tann amerikanski forsetin, sum umheimurin er mest fegin um, tí hann hevur broytt amerikanskan úttanríkispolitikk til tað betra. „USA er tað búskaparliga sterkasta landið í heiminum, og vit ynskja ikki at siggja ein veikan forseta segði Nelson Mandela viðari.

HVAT hevur hetta so við „avdúkingarnar“ av privatliv Clinton at gera kund verði spurt. Nógv er svarið. Tí Nelson Mandela sigur júst tað, sum so mong onnur hugsa. Eingin ivi um at tað ber til at finna at Clinton fyri nógv, men samtiðis er greitt, at hann sum forseti meira enn nógvir aðrir hevur roynt at vart sosialt rættvisi og hevur roynt at bøtt um viðurskiptini hjá teimum, sum eru ringast fyri. Eingin ivi er um, at veruliga ætlanin við „avdúkinginum“ í seinastuni er at forða Clinton og demokratunum í at reka henda politikkinn víðari. Republikanarnir royna hvat teir kunnu at vinna sær fyrimunir av hesum máli, men tað kann henda, at hetta verður ein boomerang, sum rakar teir sjálvar. Spurningurin er bara, hvat tann einstaki amerikanarin heldur. Fanatiska og sokallaður einasti rætti moralurin eru so sterkir faktorar millum mangar amerikannar, at tað er eitt ivamál, um Clinton varðveitt sess sín. Men orð Mandela kunnu vónandi fáa amerikanarar at hugsa seg betur um og seta tey veruliga virðini í háseði.

Sosialurin

Viðmerking:

Sosialurin, amerikansk børn og føroysk fosturtýning

– Tá tit nú eru farin at vísa amerikanskum børnum umsorgan, tikið so eisini tey føroysku við – tey, sum verða týnd á ávisari stovu á Landsjúkrahúsinum, sigur Jenis av Rana, ið finst at Sosialinum, sum í oddagrein hevur viðgjørt sex-málið hjá Bill Clinton – men sum eftir hansara tykki ikki hevur víst sína greiðu støðu í fosturtøkumálinum

Amerikumenn fáa av at vita í oddagrein Sosialsins týsdagin – m.a. verður um Ameriku og íbúgvartess skrivað:

eitt sjúkt samfelag
fullkomuliga farið av leið
verðið sum samfelag
latið børn skjóta hvønn annan
í skúlunum
latið meinaleys fólk í tilfyrirskommum
londum
doyggja av landminum
men friggjar Bill Clinton
uttanum, so má hann frá.

Hesi vóru nøkur brot úr oddagreinini, har høvudsboðskapurin er, at amerikanska pressan og heimspressan áttu at gjørt meira burturúr at amerikansk børn skjóta og drepa hvønn annan, smádreingir í Amerika koma alvápnandi í skúla – skjóta og drepa frá hond. Púra rætt – flestu munnu vera samd í hesum sjónarmiðum og dómi Sosialsins av hesum sum dupultmoraliskt.

Men hvussu var tað nú við tí at blása við mjóli í munnum ella blaka við gróti, tá ein býr í glashúsi? Er ikki eitthvørt um, at man skal ansa sær við at gera slíkt?

Hvussu kann Sosialurin, meðan hann/teir harmast at børn í Amerika drepa børn, gloyma tey børn, sum hvørt ár verða dripin her á landi,

ikki av børnum, men av:

væl útbúnum føroyingum í besta aldri,

við loyvi frá fólkavaldum føroyingum í besta aldri,

og eftir áheitan frá øðrum vælútbúnum føroyingum í besta aldri?

Sum grundgeving fyri miskunnarlest at týna barnið í fjálga og tryggja bústaði tess, verður brúkt neyðarróp frá illa stóðum foreldrum/mammum, sum hava brúk fyri øllum øðrum enn tí steini oman á byrðu, sum fosturtøka altíð endar við at verða.

Ístaðin fyri at veita figgjarliga hjálpi, sosiala hjálpi, heilsuliga o.a. hjálpi, verður barni teirra noktað sjálvsagda rætt tess til lívið, og tað rættarvernd, sum allir aðrir borgarar landsins eiga.

Tey vóru 22 í fjór og áleið 700 seinastu 10 árini! (hvør einstakur kann ímynda sær henda hóp av børnum frá 0-10 ára aldur, sum í dag kundu gleðst yvir lívið).

Nær hevur Sosialurin viðgjørt vanlagnurnar hjá teimum kvinnum, sum ístaðin fyri 9 mánaða barnburðing fingu livslangar fylgjur av fosturtøku at stríðast við, tí samfelag teirra vísti teimum hesa »loysnina« í staðin fyri kærleikafulla, menniskjag

liga, mentaða, sosiala – og vit kundu hildið áfram – hjálpi, sum sómir seg sokallaðum vælferðarsamfelag?

Nær hevur Sosialurin objektivt greitt frá úr Løgtinginum, tá lagnan hjá hesum kvinnum/hjúnum/børnum hevur verið til viðgerðar?

Neyvan nakrantíð.

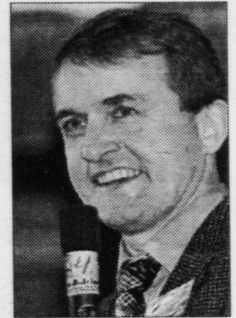
Hvi ikki?

Jú, eg haldi meg vita – tí tað hevði verið ov pinligt. Ov pinligt at sæð leiðandi javnaðarfólk reisa seg, pakka tasku sína, lata seg í frakkan, geva boð í eyst og vest til, ikki bert floksfelagar, men eisini aðrar lögtingslimir, um ikki at verða við til at viðgerða slíkt mál.

So gott sum uttan undantak jarðar føroyska pressan trupulleikarnar hjá hesum foreldrum/einligu mammum, saman við aborteraðu børnum teirra!

Ongin føroyingur ynskir innast inni fosturtøku!!! Tað er mín djúpa sannføring. Og sæð burtur frá teimum fáu fosturtøkum, sum skulast tá liv mammunnar er í vanda, er eingin fosturtøka neyðug!

Men ein av fortreytnum fyri at steðga drápunum er, at vit fáa eina viðgerð av málinum – eina djúpa, grundleggjandi viðgerð, bygda á virðing fyri livinum, rætti barnsins til rætt-

Jenis av Rana, lögtingsmaður

artrygd frá gitnaði, og ábyrgd samfelagsins at veita hjálpi til allar neyðstaddir borgarar, uttan mun til hvør neyðstøðan enn er.

Men fólk óttast at viðgerða hetta eyma evni, og tá so bæði politikarar og pressan (fjórða statsmaktin) eisini stinga høvdið í sandin, so verður arbeiðið teirra fáu, sum royna, bæði tungt og mangan mótumikið.

Tí at enda henda áheitan á tíðindablaðið Sosialin: tá tit nú eru farin at vísa amerikanskum børnum umsorgan, tikið so eisini tey føroysku við, tey, sum hvørt ár verða týnd á ávisari stovu á Landsjúkrahúsinum. Takið tey og foreldrum/mammum teirra við í umsorgan tykkara – tað vildi tænt tykkum til stórra heiðurs enn háfloygdar, um enn rættar, meiningar um Clinton og amerikummenn annars.

Jenis av Rana

Fyrsti føroyski edv-grannskoðarin á altjóða støði

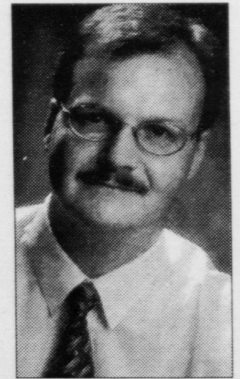
Jóhan Martin Jacobsen, grannskoðari í Tórshavn, hevur í 1998 sum fyrsti føroyingur lokið prógv sum Certified Information Systems Auditor (CISA). Hetta er ein roynd fyri edv-grannskoðarar, fyriskipað av altjóða felagsskapinum ISACA. CISA-grannskoð-

arar verða høgt mettir á altjóða støði, og hetta er ein torfør roynd. Um allan heimin eru í dag umleið 10.000 CISA-grannskoðarar, harav eru umleið 80 í Danmark.

Jóhan Martin Jacobsen, ið starvast hjá Grannskoðarafelagnum Rasmussen &

Weihe, hevur seinastu árin arbeiðt mest við edv-grannskoðan og tikið sær av spurningum við edv-trygd og ráðgeving viðvíkjandi brúki og útskipting av edv-útgærd o. t. Hann hevur í útbúgvingartíðini verið á fleiri skeiðum í Danmark.

ISACA felagsskapurin (Information Systems Audit and Control Association) varð stovnaður í USA í 1969 av grannskoðarum, ið hildu, at saman við teimum stóru tekniligu broytingunum var tørvur á einum felagsskapi, ið kundi virka fyri altjóða standard reglum fyri edv-grannskoðan og -trygd. Í dag er hetta ein altjóða felagsskapur, ið hevur limir í 100 londum um allan heimin.

Jóhan Martin Jacobsen, grannskoðari í Havn, er fyrsti føroyingur, sum hevur lokið prógv sum edv-grannskoðari

Navn undir lesarabrøvum

Herfyri gjørdur vit á Sosialinum av, at vit ikki longur taka upp dulnevnd lesarabrøv. Øll lesarabrøv, sjónarmið, viðmerkingar o. l. skulu hava fult navn undir, skulu tey verða tikið við í blaðið. Umframt navn krevur blaðleiðslan eisini at vita bústað og telefonnummar, fyri at tilfarið skal verða tikið við í blaðið.

Fólk, ið skriva til okkara, eru vælkomin at lata okkum tilfarið á teldudiski – og taka vit ímóti øllum vanligum formatum. Eisini ber til at senda tilfar sum e-post, og er adressa okkara: post@sosialurin.fo.

blaðstjórin